

ALTERNATIVE IDEAS OF UKRAINE TAX SYSTEM REFORMING АЛЬТЕРНАТИВНІ ІДЕЇ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Tymchenko O.

Dr., Prof.

*Kyiv National Economic University
named after V. Getman, Ukraine*

Тимченко О.М.

д.е.н., професор кафедри фінансів

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана», Україна*

The tax reform of 2014-2015 didn't create the necessary conditions for the economic growth; the financial problems for government remained the same. That is why new ideas of tax reforming should be suggested.

To substantiate proposals concerning the tax system reform the following statements should be taken into consideration.

1. According to the President's Program the GDP per capita indicator is expected to make 16000\$ in 2020 [1]. It is hardly possible but in this context taxes should be the encouraging economic development instruments.

2. Despite the determined key indicators there are no real tactical measures to achieve them. The constitutional reform is not completed. So, the state functions are not determined exactly, thus it is impossible to determine the budgetary expenditures. The latter are the foundation for substantiation of the tax burden.

3. There is an unequal distribution of GDP in Ukraine (according to experts' assessments, the property ratio of the richest and poorest segments of the population in Ukraine is 40:1) [2].

4. There is a high level of shadow incomes in Ukraine that are not imposed by direct taxes. Taking into consideration a poor level of tax control it is rather difficult to detect hidden incomes. That's why other ways of hidden incomes taxation should be discovered.

5. The government's main attention of should be focused on property and vehicle taxes.

Taking into consideration the above mentioned statements, the main changes in the tax system of Ukraine should be the following.

1. *The ratio of taxes.* As the modern tax system of Ukraine and the tax systems of the

Податкова реформа 2014-2015 не створює необхідних умов для економічного зростання; фінансові проблеми для уряду залишилися незмінними. Саме тому повинні бути запропоновані нові ідеї податкового реформування.

Для обґрунтування пропозицій щодо реформи податкової системи необхідно враховувати:

1. Відповідно до Програми Президента показник ВВП на душу населення очікується на рівні 16000 \$ в 2020 році [1]. Це навряд чи можливо, але в цьому контексті податки повинні бути надійними інструментами економічного розвитку.

2. Незважаючи на значення певних ключових показників, не існує ніяких реальних тактичних заходів по їх досягненню. Конституційна реформа не була завершена. Таким чином, державні функції не визначені точно, а тому неможливо встановити бюджетні витрати. Останні є основою для обґрунтування податкового тягаря.

3. Існує нерівномірний розподіл ВВП в Україні (за оцінками експертів, співвідношення майна найбагатших і найбідніших верств населення в Україні становить 40:1) [2].

4. В Україні існує високий рівень тіньових доходів, які не обкладаються прямими податками. Беручи до уваги низький рівень податкового контролю, досить важко виявити приховані доходи. Ось чому мають застосовуватися інші способи прихованого оподаткування доходів.

5. Основна увага уряду повинна бути зосереджена на оподаткуванні нерухомого майна і транспортному податку.

Беручи до уваги вищезгадані рекомендації, основними змінами в податковій системі України мають стати:

1. Встановлення податків. В сучасній податковій системі України і податкових системах пост-соціалістичних країн ЄС переважають непрямі податки, а саме ПДВ,

EU post socialist countries are based on indirect taxes, namely VAT, this tax should remain dominant in Ukraine's tax system. The tendency when the personal income tax exceeds the tax on profit has to be preserved. But the PIT structure should be changed. The PIT rates on passive incomes should be higher than these on labour income. Total tax burden on individuals' income has to be decreased. It will encourage the increase of the consumers demand and, as a result, the VAT returns will rise. The part of green tax and especially property tax should be raised. The volume of property reflects the level of individual income. If an individual does not pay PIT his income can partly be assessed by charging the property tax.

2. *The rates and objects of taxes.*

a. It is desirable to leave VAT ratio unchanged, 20%. A part of shadow incomes (in Ukraine it makes 60% of GDP) is spent for consumption, so it would be just if each person paid tax to the treasury proportional to his expenditures. But even in this case, the principle of equality is not realized. 7% VAT on medical goods should be cancelled but under a strict government control over pricing.

b. At the present time we have a situation, when on the one hand a purchasing power declines, but on the other hand the necessity to consume alcohol and tobacco goods remains mostly at the same level. Under these circumstances the illegal supply will increase. It is likely to have a negative impact either on the budget revenues, or on the people's health. But at the same time the objects of excise taxation should be extended, for example by including into them jewellery and expensive watches.

c. The rates of tax on profit have to be reduced from 18% to 15% but at the same time the simplified system of taxation for legal entities should be preserved, despite its absence in the EU countries.

d. Labour incomes should be taxed using the single rate, 15%, because legal salary is not too high and it is more or less equally distributed between employees. The tax burden on passive incomes should be raised: 15% on dividends and royalty. The

який, на нашу думку, повинен залишатися домінуючим в Україні. Має бути збережена тенденція, коли податок на доходи фізичних осіб перевищує податок на прибуток. Але необхідно змінити структуру податку на доходи фізичних осіб. Оподаткування пасивних доходів має відбуватися за вищими ставками, ніж трудових доходів. При цьому доцільно зменшити загальне податкове навантаження на доходи фізичних осіб. Це буде стимулювати зростання попиту споживачів і, як наслідок, будуть зростати надходження з ПДВ. Також варто було б збільшити частку в доходах бюджету екологічного податку і податку на майно. Адже, обсяг майна відображає рівень індивідуального доходу. Якщо людина не платить ПДФО його доходи частково можуть бути оцінені шляхом справляння податку на майно.

2. Ставки і об'єкти оподаткування.

a. Бажано, залишити основну ставку ПДВ без змін, 20%. Частка тіньових доходів (в Україні вона становить 60% від ВВП) витрачається на споживання, а тому було б справедливим, якщо кожна людина сплачувала б податок в казну пропорційно власним витратам. Але навіть в цьому випадку, принцип рівності не реалізується: 7% ставка ПДВ на медичні товари має бути скасована, але під суворим контролем уряду над цінами.

b. В даний час ми маємо ситуацію, за умови зменшення купівельної спроможності споживачів підакцизних товарів, вживання алкоголю і тютюнових виробів в основному залишається на тому ж рівні. У такій ситуації будуть зростати незаконні поставки. Це, ймовірно, негативно вплине або на доходи бюджету, або на здоров'я людей. Але в той же час необхідно розширювати об'єкти акцизного оподаткування, наприклад, включивши до їх складу ювелірні вироби і дорогі годинники.

c. Необхідно знизити ставки податку на прибуток з 18% до 15%, але в той же час повинна бути збережена спрощена система оподаткування для юридичних осіб, незважаючи на її відсутність в країнах ЄС.

d. Доходи від трудової діяльності повинні оподатковуватися за єдиною ставкою, 15%, оскільки офіційна заробітна плата не дуже висока. Необхідно посилити навантаження на

progressive scale of deposit incomes taxation should be introduced. The share of the property tax should be not less than 1% of GDP because this tax has to be an instrument of hidden incomes taxation.

e. The analysis of the present legislation in the part regulating the charging of vehicle tax gives ground for conclusion of the possibility to increase the fiscal capacity of this tax by including vessels, helicopters and aircrafts in the object of taxation.

To summarize, the main ideas of all our suggestions are: taxes do not reduce consumption and not disturb business activity in Ukraine; the tax burden is equally distributed between the taxpayers. These proposals are meant for a short period of time and are aimed at improving the conditions for economic growth.

Reference:

1. Decree of The President of Ukraine "On the Strategy for Sustainable Development "Ukraine - 2020" - №5/2015, Adopted on 12.06.2015 / [Electronic recourse]. / Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (in Ukr.)

2. Shurhalo D. By the number of billionaires Ukraine, the poorest in Europe, has even overtaken Poland // Political thought: political Internet-edition.- 2011. [Electronic recourse]. / Retrieved from: <http://www.politdumka.kiev.ua/ukraine-world/world-about-ukraine/545-2011-03-11-21-49-12.pdf>

пасивні доходи: 15% на дивіденди і роялті. Крім того, має бути введена прогресивна шкала оподаткування доходів по депозитах. Частку податку на майно слід забезпечити на рівні не менше 1% від ВВП, так як цей податок повинен бути інструментом прихованого оподаткування доходів.

e. Аналіз чинного законодавства в частині, що регулює стягування транспортного податку, дає підставу зробити висновок про можливість збільшення фіскального ефекту від цього податку, включивши до об'єктів оподаткування судна, вертольоти і літаки.

Підводячи підсумок, зазначимо, що податки мають не зменшувати споживання і не стояти на перешкоді розвитку підприємницької діяльності в Україні; податкове навантаження повинно розподілятися рівномірно між платниками податків. Ці пропозиції розраховані на короткий період часу і спрямовані на поліпшення умов для економічного зростання.

Перелік використаних джерел:

1. Decree of The President of Ukraine "On the Strategy for Sustainable Development "Ukraine - 2020" - №5/2015, Adopted on 12.06.2015 / [Electronic recourse]. / Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (in Ukr.)

2. Shurhalo D. By the number of billionaires Ukraine, the poorest in Europe, has even overtaken Poland // Political thought: political Internet-edition.- 2011. [Electronic recourse]. / Retrieved from: <http://www.politdumka.kiev.ua/ukraine-world/world-about-ukraine/545-2011-03-11-21-49-12.pdf>